

Doğu Karadeniz Kalkınma Ajansı (DOKA) ve Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) işbirliği ile gerçekleştirilen DOKA Fındık Ticaret Güven Endeksi Anketi, Türkiye'nin bölgesel ve ürün bazlı ilk güven göstergelerinden biri oldu. DOKA Fındık Ticaret Güven Endeksi ile Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize ve Trabzon'da fındık ticareti yapan firmaların mevcut durumları ve önümüzdeki döneme ilişkin beklentileri analiz ediliyor. DOKA Fındık Ticaret Güven Endeksi, Doğu Karadeniz Bölgesi fındık sektörünün Türkiye geneli ve AB'ye üye ülkeler ile karşılaştırılmasını mümkün kılıyor.

Fındık Ticaret Güven Endeksi, Ocak ayından bu yana uygulanıyor:

DOKA ve TEPAV işbirliği ile gerçekleştirilen DOKA Fındık Ticaret Güven Endeksi Anketi, Artvin, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize ve Trabzon'da toptan fındık ticareti yapan firmalara uygulanmaktadır. Toptan fındık ticareti yapan 250 firma ile her ay anketler yapılmaktadır. Bu kapsamda Ocak ayında uygulanmaya başlanan anketlerin, 5. dönem anketleri Mayıs ayında yapılmıştır. DOKA Fındık Ticareti Güven Endeksi düzenli olarak TEPAV ve DOKA tarafından her ayın 5. işgünü kamuoyuna açıklanacak.

Fındık Ticaret Güven Endeksi Nasıl Hesaplanıyor:

Fındık ticaret güven endeksi; ankette yer alan "Son 3 ayı düşündüğünüzde iş hacminizde (satışlarınızda) nasıl bir gelişme oldu?", "Şu andaki fındık stok miktarınız için ne söyleyebilirsiniz?" ve "Önümüzdeki 3 ayda iş hacminizde (satışlarınızda) nasıl bir gelişme bekliyorsunuz?" sorularına verilen yanıtların balanslarının ortalaması alınarak hesaplanmaktadır.

Balans değeri, sorulara olumlu cevap verenler ve olumsuz cevap verenlerin farkı alınarak hesaplanmaktadır.

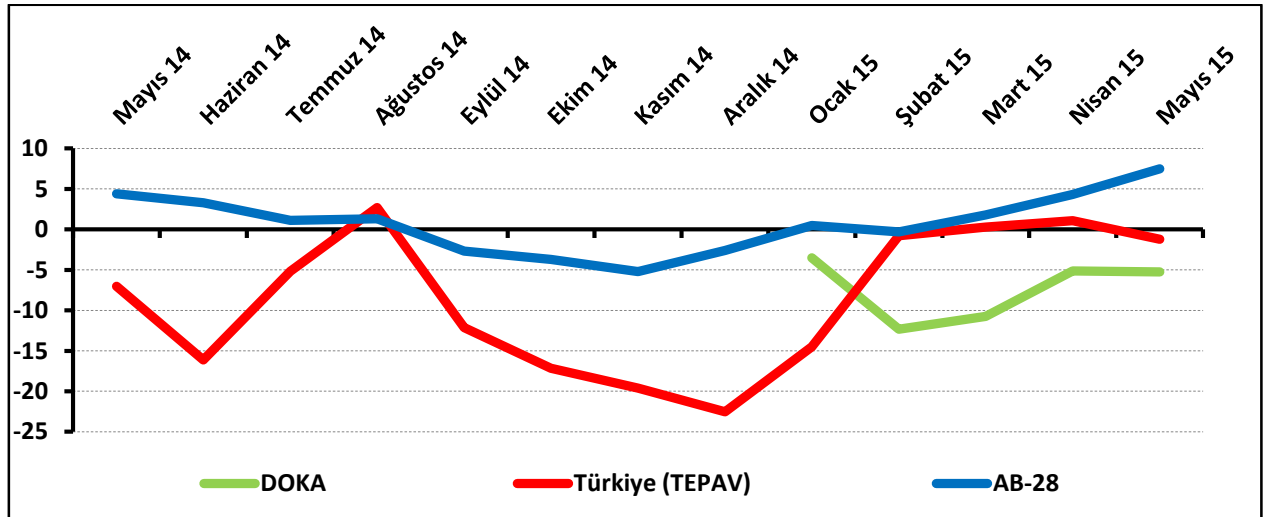
ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEMDE FINDIK SATIŞI BEKLENTİLERİ ARTTI:

DOKA fındık ticaret güven endeksi, mayıs ayında yerinde saydı. Önümüzdeki 3 ayda sipariş, satış, satış fiyatı ve istihdam beklentisinde artış yaşandı. DOKA fındık ticaret güven endeksi, mayıs ayında Türkiye geneli ticaret endeksinden ve AB-28 ticaret endeksinden daha kötü performans sergiledi.

DOKA Fındık Ticaret Güven Endeksi mayıs ayında yerinde saydı:

Mayıs 2015'te Türkiye genelini temsil eden ticaret endeksi -1,2 değerini alırken, DOKA fındık ticaret endeksi -5,3 değerini aldı. DOKA fındık ticaret endeksi, bir önceki aya göre 0,2 puan, Türkiye genelini temsil eden ticaret endeksi ise aynı dönemde 2,3 puan azaldı. DOKA fındık ticaret endeksi değeri, mayıs ayında TEPE ve AB-28'in altında kaldı.

Şekil-1. DOKA ile TEPE karşılaştırılması* (Mayıs 2014 – Mayıs 2015)

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

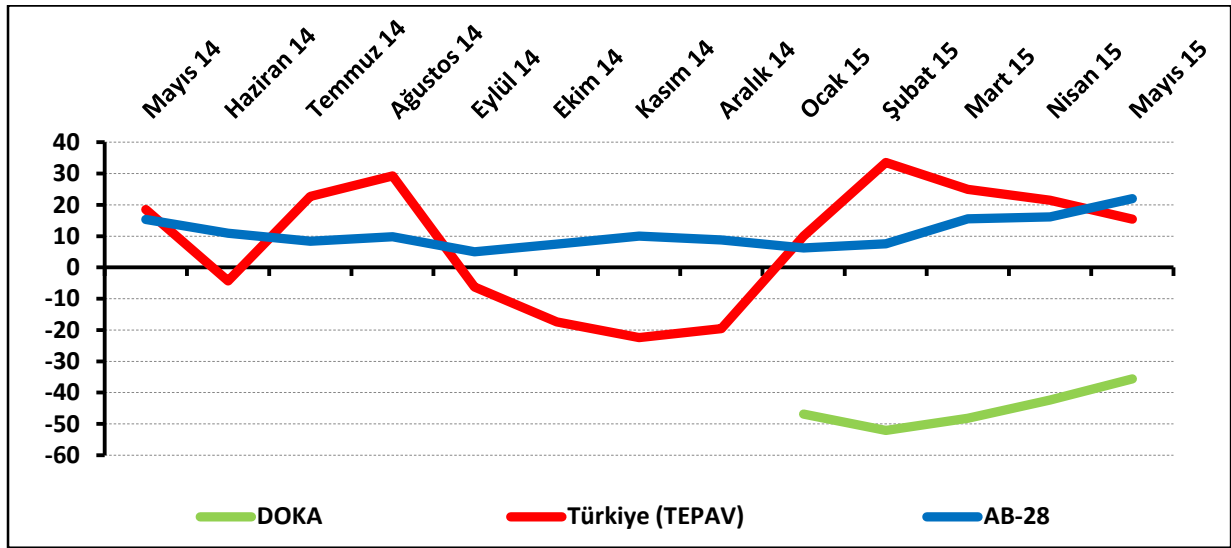
Tablo-1. DOKA Fındık Ticareti Güven Endeksi*

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-3,5	-12,3	-10,8	-5,1	-5,3							

Fındık ticareti yapanların yüzde 19'u satışlarında artış bekliyor:

Mayıs 2015'te fındık ticareti yapan firmaların yüzde 19,1'i önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, işlerinde kötüleşme bekleyenlerin oranı yüzde 54,8 oldu. Gelecek 3 aydaki satış beklentilerinde Nisan 2015'e göre 6,7 puan artış görüldü. Doğu Karadeniz Bölgesinde fındık ticareti yapan firmaların gelecek 3 aya ilişkin satış beklentilerinin, Mayıs 2015'te Türkiye geneli ve AB-28'e kıyasla daha kötü olduğu görüldü.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi* (%arttı – %azaldı) (Mayıs 2014 – Mayıs 2015)

*Mevsimsellikten arındırılmış seriler

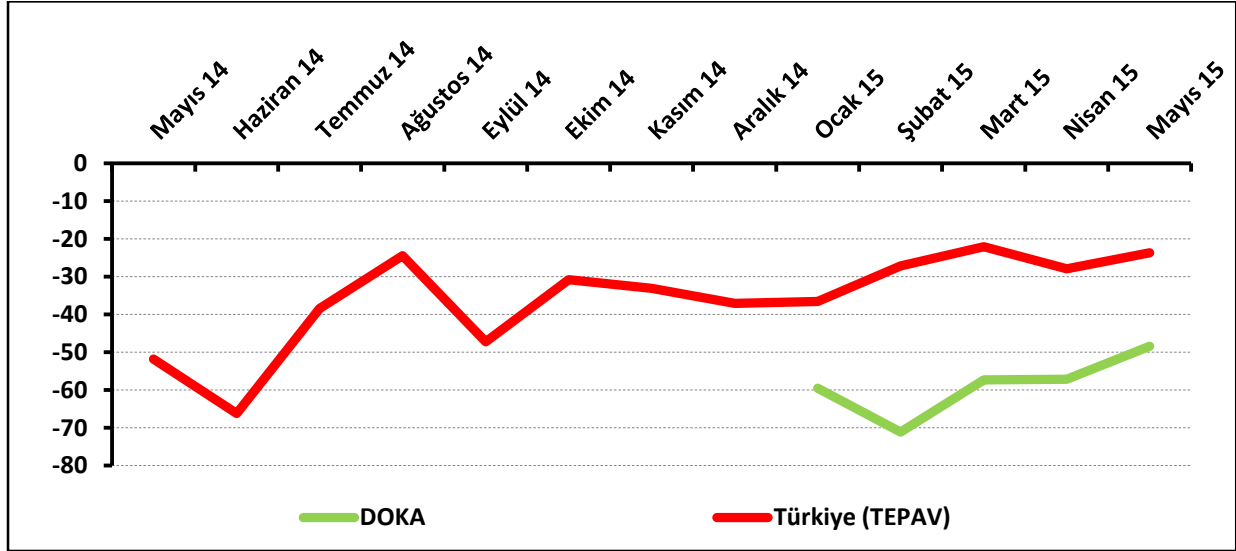
Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti* (%arttı – %azaldı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-46,8	-52,1	-48,2	-42,4	-35,7							

Fındıkların işlerdeki toparlanma algısı arttı:

Mayıs 2015'te işlerdeki toparlanma algısında geçen aya göre yaklaşık 9 puan artış oldu. Mayıs 2015'te işlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı yüzde 17,4 olurken, azaldığını belirtenlerin oranı ise yüzde 65,8 oldu. İşlerinin geçen yıla göre değişmediğini belirtenlerin oranı ise yüzde 16,8 oldu. Mayıs ayında Doğu Karadeniz'de fındık ticareti yapan firmaların işlerdeki toparlanma algısının Türkiye genelindeki firmalara kıyasla daha olumsuz olduğu görüldü.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (%arttı – %azaldı) (Mayıs 2014 – Mayıs 2015)

*Mevsimsellikten arındırılmamış seriler

Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu* (%arttı – %azaldı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2015	-59,5	-71,1	-57,3	-57,1	-48,4							

Fındık ticareti yapanlar gelecekte umutlu:

Doğu Karadeniz ve Türkiye, anket soruları bazında karşılaştırıldığında Mayıs 2015'te Doğu Karadeniz'in Türkiye'ye göre daha kötü bir performans sergilediği görüldü. Fındık ticareti yapan firmalarda "geçtiğimiz 3 aydaki işlerin durumu" göstergesinde geçen aya göre düşüş yaşandı. Fındık ticareti yapanların "önümüzdeki 3 aydaki sipariş, satış, satış fiyatı ve istihdam beklentileri", "işlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu" ve "gelecek yılki tesis sayısı beklentisi" göstergelerinde artış olduğu görüldü.

Tablo-4. DOKA ve TEPE soru bazında detaylı sonuçlar* (puan)

Sorular	DOKA (Doğu Karadeniz) 04/2015	DOKA (Doğu Karadeniz) 05/2015	Bir önceki aya göre değişim 05/2015	TEPE (Türkiye) 05/2015
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-59,4	-69,6	-10,2	-31,1
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ¹	86,3	89,4	3,1	12,0
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-46,4	-35,5	10,8	4,1
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-42,4	-35,7	6,7	15,4
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-35,2	-23,0	12,2	9,5
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-11,2	2,0	13,2	29,1
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-57,1	-48,4	8,7	-23,7
Alım yerleri, kırma ya da entegre fındık işleme tesislerinizde gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	-11,1	14,2	25,3	6,8

¹ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.